

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

2024-2025
Skanörs skola

Skanör, 2024-10-28

1 Inledning	
1.1 Ansvariga för planen.....	3
1.2 Giltighetstid	3
1.3 Elevernas delaktighet.....	3
1.4 Vårdnadshavarnas delaktighet.....	3
1.5 Personalens delaktighet	4
1.6 Förankring av planen	4
1.7 Utvärdering	4
1.8 Resultat av utvärdering av fjolårets plan.....	4
1.9 Mål som kvarstår.....	4
1.10 Datum för utvärdering av årets plan Årets plan ska utvärderas senast 2025-06-30	4
1.11 Beskrivning i vilka sammanhang/tillfällen årets plan ska utvärderas	5
2 Kartläggning	5
2.1 Kartläggningsmetoder	5
2.2 Anmälda kränkningar	6
3 Främjande insatser	6
3.1 Organisationsnivå	6
3.2 Gruppnivå	7
3.3 Individnivå	8
4 Förebyggande arbete	8
4.1 Organisationsnivå.....	8
4.2 Gruppnivå	9
4.3 Individnivå	9
5. Åtgärdande arbete	10
5.1 Personal som elever och föräldrar kan vända sig till:	10
5.2 Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever.....	10
5.3 Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal	11
5.4 Rutiner för att utreda och åtgärda när personal kränks av elev	11
5.5 Rutiner för att utreda och åtgärda när personal kränks av personal	11
6 Lagar och definitioner	12
6.1 Lagar mot kränkning och diskriminering	12
6.2 Skollagen	12
6.3 Diskrimineringslagen (2008:567)	13
6.4 Läroplaner	13
6.5 Definitioner	15

1. Inledning

Planens främsta syfte är hur huvudmän, rektorer och övrig personal i skola/fritidshem ska arbeta för att främja likabehandling samt för att förebygga och åtgärda trakasserier och kränkande behandling.

Eleverna får utveckla kreativitet, nyfikenhet, social kompetens, drivkraft och självledarskap. Vi arbetar kontinuerligt med vår värdegrund och hur man ska vara mot varandra. Vår skola ska vara en trygg, rolig och lärorik plats där vi lär och utvecklas i gemenskap med andra.

Vår plan mot diskriminering och kränkande behandling ligger till grund för vårt dagliga arbete i skolan och fritidsverksamheten.

Vi bedriver ett aktivt målinriktat arbete för att förebygga och förhindra trakasserier, kränkande behandling och diskriminering.

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen är årskurs F-9 samt fritidshem.

Läsåret 2024–2025 har skolan 412 elever och fritids 152 elever. På skolan arbetar 70 personal.

1.1 Ansvariga för planen

Ansvariga för framtagande av denna plan är:

Ulf Becker, rektor, Lilly Kullberg, förstelärare, Kristina Olsson, kurator samt representanter från skolans olika arbetsenheter.

1.2 Giltighetstid

Planen gäller från och med 2024-10-15. Planen gäller till 2025-10-14.

1.3 Elevernas delaktighet

Eleverna på skolan blir delaktiga i planen genom: Alla elever i skolan samt alla elever som ingår i fritidshemsverksamheten, får fylla i en trivselenkät som sammanställs. Resultatet av sammanställningen ligger till grund för årets nya mål.

Eleverna görs delaktiga i planen och dess mål genom samtal och diskussioner. Delar av planen diskuteras på elevrådet respektive klassråden.

1.4 Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavarna blir delaktiga i planen genom:

Samtal i den dagliga verksamheten, föräldramöten, besök och deltagande i skolans verksamheter, dialog på verksamhetsråd samt skolans hemsida.

1.5 Personalens delaktighet

Personal på skolan blir delaktiga i planen genom:

Diskussioner på personalkonferenser, arbetsenhetsplaneringar samt kollegiala diskussioner

1.6 Förankring av planen

All personal och alla elever har tillgång till planen mot kränkande behandling och de ges tid för att läsa planen samt komma med synpunkter.

Planen ska genomsyra all verksamhet på förskolan/skolan och användas i det dagliga arbetet tillsammans med barnen/eleverna. Elevernas vårdnadshavare ska även känna till, framföra synpunkter och ha tillgång till planen.

Planen förankras i skolan/verksamheten genom:

Personalkonferenser, möten med vårdnadshavare, elevråd, trygghetsråd samt verksamhetsråd.

1.7 Utvärdering

Utvärdering av förra årets plan gjordes genom kvalitetsenkäten till personal, elever och vårdnadshavare, genom elevrådets egen utvärdering samt av pedagogerna på de olika arbetsenheterna.

1.8 Resultat av utvärdering av fjolårets plan

Vi fortsätter att titta på elevernas skoldag med kritiska ögon och ändrar i rutiner för att elever, i så stor utsträckning som möjligt, ska slippa stå i kö, gå på led och hamna i utrymmen där det blir trängsel. Vi har bl.a. ändrat rutiner i matsalen när skollunch serveras för att undvika trängsel stress i matsituationen.

Vi fortsätter också med våra stadieövergripande Temadagar under läsåret, där yngre och äldre elever möts och arbetar tillsammans under ett givet tema.

1.9 Datum för utvärdering av årets plan

Årets plan ska utvärderas senast juni 2025.

1.10 Beskrivning i vilka sammanhang/tillfällen årets plan ska utvärderas

Varje månad; Analys av anmälningar i Draftit i EHT

I oktober; Sammanställning av trygghetsenkäten.

I juni; Utvärdering och analys av kommunens kvalitetsenkät.

I juni: Utvärdera trygghetsrådets rutiner och insatser

1.11 Ansvarig för att årets plan utvärderas

Ulf Becker, rektor samt Lilly Kullberg, förstelärare

2. Kartläggning

2.1 Kartläggningsmetoder

Vellinge kommuns kvalitetsenkät besvaras varje vårtermin av elever, vårdnadshavare samt personal.

Trygghetsenkät skickas digitalt till eleverna i grundskola i oktober.

Elever på fritidshemmet besvarar varje läsår en trygghets- och trivselenkät.

Kvalitetsenkät 2024:

F-9

Här ser vi, jämfört med året innan, en ökning av elevernas upplevelse av trygghet och trivsel. Eleverna svarar också i högre grad att de vet att de får hjälp av någon vuxen på skolan om de blir trakasserade, kränkta eller diskriminerade.

Fritidshemmet

Även resultatet på fritidshemmet visar på en ökning, från redan höga siffror, av elevernas upplevelse av trygghet och trivsel.

Trygghetsenkät 2024:

Åk. F-3:

Större delen av eleverna uppger att de inte har blivit retade utifrån diskrimineringsgrunderna.

De allra flesta säger att de trivs på skolan men var fjärde elev uttrycker att de känner någon som blivit retad.

Eleverna upplever i hög grad att det finns vuxna på skolan som de kan prata med om man känner sig otrygg. Den plats elever upplever som otrygg är "lilla skogen" på skolgården. Därför kommer rastvärdarna att vara extra uppmärksamma på denna.

Åk 4-6:

Väldigt få elever känner sig retade utifrån diskrimineringsgrunderna, dock har några blivit retade pga sitt kön.

Hög upplevelse av trivsel hos de flesta elever.

En tiondel av eleverna upplever att de någon gång blivit retade medan 40 procent säger att de vet andra som blivit retade.

En ganska stor del (30%) uppger att det finns något ställe som känns otryggt. Bland dessa nämns toaletter och omklädningsrum, när det gäller toaletter så verkar det många gånger

handla om att de upplevs som ofräscha. Vi har idag utökat städ på de toaletter som personalen uppmärksammat.

De allra flesta uppger att de har någon vuxen på skolan de kan prata med.

Åk. 7-9

De allra flesta elever säger att de inte blivit diskriminerade men en handfull säger att de blivit retade pga sitt kön.

90 procent av eleverna uppger att de trivs på skolan.

En tiondel säger att de har blivit retade i skolan och några fler säger att de känner till andra som blivit retade.

18 procent säger att det finns ställen där det inte känns tryggt, några nämner att det kan kännas otryggt att gå förbi vissa elever i åk 9. Vi kommer därför att se över rastvaktsschemat på högstadiet.

2.2. Anmälda kränkningsärenden 2023–2024

Grundskolan:

Antal anmälda kränkningar: 160

Andel kränkningar: 144

Bland de yngre eleverna F-6 är det oftast fysiska kränkningar som sker under raster på skolgården eller i kapprummen. Vi har under året sett ett ökat antal kränkningar i åk 5 och 6, vilket gjort att vi där tillsatt resurspersonal och anpassat rastvaktsschemat. Bland de äldre eleverna handlar det oftast om verbala kränkningar som sker i studiehallen under raster eller förflyttningar mellan lektionssalar.

3. Främjande insatser

3.1 Organisationsnivå

Grundskolan

- Vi har regler som gäller för alla elever på skolan.
- Personal äter pedagogisk lunch med eleverna och ser då till att få en trivsamt miljö i samband med måltiderna.
- Pedagogerna i varje arbetslag/arbetsenhet träffas en gång i veckan och då diskuteras trivsel och studiero.
- Skolsköterskan har hälsosamtal med alla elever i F-klass, åk 4 och åk 8. Skolsköterska och kurator har pubertetssamtal i åk 5.
- Skolan har ett EHT-möte varje vecka där specialpedagog, skolsköterska, kurator, skolpsykolog och rektor ingår.

- Skolan följer dagligen upp elevernas frånvaro.
- Skolan har ett utvecklingssamtal/ämnessamtal per termin med elev och vårdnadshavare.
- Vi arbetar aktivt med att etablera ett gott samarbete med vårdnadshavare.
- Alla klasser har klassråd och skolan har elevråd, matråd och ett trygghetsråd, där eleverna har möjlighet att lyfta olika frågor och önskemål gällande verksamheten.
- Vi har ett nära samarbete mellan förskoleklass, skola och fritidshem.
- Information till vårdnadshavare läggs ut på Haldor.
- På raster har vi vuxennärvaro både inomhus och utomhus. De vuxna rör sig runt på skolgården/korridoren, är synliga och engagerar sig på rasterna.
- Vi har planerat fortbildningsinsatser för att på bästa sätt kunna möta alla individer utifrån behov och förutsättningar.

Fritids

- Vi har regler som gäller för alla elever på fritids.
- Samtliga pedagoger äter mellanmål med eleverna och ser då till att få en trivsamt miljö i samband med mellanmålet.
- Fritids registrerar närvaro i Tempus.
- Vi arbetar aktivt med att etablera ett gott samarbete med vårdnadshavare.
- Nyhetsbrev skickas kontinuerligt ut till vårdnadshavarna.
- Det finns alltid personal ute med eleverna.
- Vi arbetar med att utveckla vårt arbetssätt för elevernas lärande.
- Vi har planerat fortbildningsinsatser för att på bästa sätt kunna möta alla individer utifrån behov och förutsättningar.

3.2 Grupp nivå

Grundskola:

- Kontinuerligt tar vi upp och arbetar med värdegrundsfrågor.
- Samtliga elever och pedagoger genomför tillsammans ett temaområde kring värdegrund vid starten av läsåret.
- Pedagogerna har en samsyn kring eleverna.
- Hela skolan arbetar utifrån våra ledstjärnor och våra gemensamma trivselregler.
- Vi har visuell planering över dagen/lektionen på tavlan/skärmen i klassrummet.
- Pedagogerna hjälper och stöttar eleverna när de tar upp mat, uppmuntrar dem att smaka men tvingar ingen att äta det de inte tycker om.

Fritids:

- Kontinuerligt tar vi upp och arbetar med värdegrundsfrågor.
- Samtliga elever och pedagoger genomför tillsammans ett temaområde kring värdegrund

vid starten av läsåret.

- Pedagogerna har en samsyn kring eleverna.
- Hela skolan arbetar utifrån våra ledstjärnor och våra gemensamma trivselregler.
- Vi har visuell planering över dagen/lektionen på tavlan/skärmen i klassrummet.
- Pedagogerna hjälper och stöttar eleverna när de tar upp mat, uppmuntrar dem att smaka men tvingar ingen att äta det de inte tycker om.
- Fritids har en planering över vilka fritidsaktiviteter som genomförs varje dag.

3.3 Individnivå

Grundskolan:

- Vi strävar efter att bekräfta alla elever dagligen.
- Alla elever i åk 1-5 har en individuell utvecklingsplan som följs upp regelbundet.
- Vi uppmärksammar goda exempel och stärker positivt beteende.
- Vi bygger förtroende med eleverna så att de vågar komma till oss när det finns behov.
- Vi bekräftar alla elever dagligen.
- Vi uppmärksammar goda exempel och stärker positivt beteende.
- Vi bygger förtroende med eleverna så att de vågar komma till oss när det finns behov.

Fritids:

- Vi strävar efter att bekräfta alla elever dagligen.
- Alla elever i åk 1-5 har en individuell utvecklingsplan som följs upp regelbundet.
- Vi uppmärksammar goda exempel och stärker positivt beteende.
- Vi bygger förtroende med eleverna så att de vågar komma till oss när det finns behov.
- Vi bekräftar alla elever dagligen.
- Vi uppmärksammar goda exempel och stärker positivt beteende.
- Vi bygger förtroende med eleverna så att de vågar komma till oss när det finns behov.

4. Förebyggande arbete

4.1 Organisationsnivå

Grundskolan:

- Varje år genomförs en kartläggning av trivsel och trygghet.
Resultatet av kartläggning ligger till grund för denna handlingsplan.
- Vi planerar verksamheten så att inte för många elever vistas på samma ställe

vid samma tillfälle.

- Vi har alltid vuxna närvarande där eleverna vistas.
- Alla elever som behöver specialkost får detta vid mellanmål samt vid eventuella utflykter.
- Alla pedagoger är väl förtrogna med hur man går tillväga vid en kränkning eller diskriminering.

Fritids:

- Varje år genomförs en kartläggning av trivsel och trygghet. Resultatet av kartläggning ligger till grund för denna handlingsplan.
- Vi planerar verksamheten så att inte för många elever vistas på samma ställe vid samma tillfälle.
- Vi har alltid vuxna närvarande där eleverna vistas.
- Alla elever som behöver specialkost får detta vid mellanmål samt vid eventuella utflykter.
- Alla pedagoger är väl förtrogna med hur man går tillväga vid en kränkning eller diskriminering.

4.2 Gruppnivå

Grundskolan:

- Vi har bestämd placering i klassrummet för att alla ska inkluderas.
- Utedagar eller idrottsdagar planeras så att alla kan delta efter sina förutsättningar.
- Vi har ett återkommande arbetsområde om nätetik.

Fritids:

- Vi har alltid bestämda platser i matsal, led, samlingar etc.
 - Aktiviteter och utedagar planeras så att alla kan delta oavsett till exempel kön, religion eller funktionsnedsättning.
- Vi använder endast digitala verktyg för ett pedagogiskt syfte och finns alltid närvarande bland eleverna vid användandet.
- Vuxna har reflexvästar vid utevistelse för att vara mer synliga för eleverna.

4.3 Individnivå

Grundskolan:

- När vi planerar lektioner där eleverna får möjlighet att ta ställning i frågor eller på annat sätt prata inför klassen varierar vi tillvägagångsätt. Eleverna kan svara muntligt eller genom andra metoder.
- Vi har en gemensam struktur för våra klassråd där eleverna får möjlighet att vara delaktiga.
- Vi genomför sociogram för att få en bild av vilka elever som behöver stöd i kompisrelationer.

- Vi gör kontinuerliga utvärderingar av elevernas upplevelser av arbetsmiljön och anpassar den fysiska och sociala miljön för att alla barn ska trivas och känna sig trygga.

Fritids:

- När vi planerar aktiviteter har eleverna oftast en valmöjlighet att delta. Vi lyssnar in eleverna och försöker anpassa aktiviteterna efter elevernas önskemål.
- Vi håller på att utveckla ett arbetssätt där elevernas lärande på fritids ska bli tydligare.
- Vi tar del av de sociogram som eleverna genomför i skolan en gång per termin för att även vi ska få en bild av vilka elever som behöver extra stöd i kompisrelationer.
- Vi gör kontinuerliga utvärderingar av elevernas upplevelse av fritids och anpassar den fysiska miljön och våra aktiviteter för att alla barn ska trivas och känna sig trygga.

5. Åtgärdande arbete

5.1 Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

I första hand ska elever och vårdnadshavare vända sig till elevens mentor.

Elever och vårdnadshavare är också välkomna att vända sig till:

Rektor Ulf Becker, 040 425530, ulf.becker@vellinge.se

Bitr. rektor Michaela af Winklerfelt, 040 425221, michaela.afwinklerfelt@vellinge.se

Bitr. rektor Monica Ekholm, 040 6354247, monica.ekholm@vellinge.se

Kurator Kristina Olsson, 040425747, kristina.olsson@vellinge.se

5.2 Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Personal, som får kännedom om eller upplever att en elev kan ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling skall registrera detta i Drafitit skyndsamt.

1. Samtal förs samma dag med den som utsatts för den kränkande behandlingen. Detta samtal leds i första hand av mentor, annars av annan personal.
2. Elev som påstås utföra den kränkande handlingen kallas till samtal för att ge sin version på det som har skett. Om flera elever är inblandade kallas de till samtal direkt efter varandra ev kan personalen även prata med andra elever som kan ha sett händelsen.
3. Mentorn ansvarar för att vårdnadshavare får information om incidenten inom 24 timmar.
4. Rektor beslutar om vilka åtgärder som ska vidtas.
5. Enskilda uppföljningssamtal sker efter en vecka. Dokumentera den utsatta elevens upplevelse.

6. Övrig personal informeras endast om alla inblandade är överens om att detta är viktigt för att förhindra att ny kränkning/diskriminering.

5.3 Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

1. Personal, som får kännedom om eller upplever att en elev kan ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling skall registrera detta i Drafitit skyndsamt.
2. Samtal förs samma dag med den som utsatts för den kränkande behandlingen. Detta samtal leds i första hand av rektor, annars av annan personal.
3. Personal som påstås utföra den kränkande handlingen kallas till samtal för att ge sin version på det som har skett. Om rektor därefter finner att en kränkning faktiskt har skett går det vidare samtalet ut på att han/hon skall komma med egna förslag på hur vi ska få slut på kränkningen. Allt måste ske mycket diskret, endast de inblandade bör vara informerade.
4. Rektor beslutar om vilka åtgärder som ska vidtas, ev kontaktas HR.
5. Rektor ansvarar för att för att vårdnadshavare får information om incidenten inom 24 timmar.
6. Enskilda uppföljningssamtal sker efter en vecka.
7. Övrig personal informeras endast om alla inblandade är överens om att detta är viktigt för att förhindra att ny kränkning/diskriminering

5.4 Rutiner för att utreda och åtgärda när personal kränks av elev

1. Rektor informeras omedelbart om händelsen.
2. Samtal med vårdnadshavare och personal sker under rektors ledning.
3. Ovanstående ska dokumenteras i KIA.

5.5 Rutiner för att utreda och åtgärda när personal kränks av personal

1. När personal upplever sig kränkt av annan personal ska detta anmälas till rektor.
2. Om medarbetare upplever att en kollega blir kränkt av annan kollega ska rektor informeras omedelbart.
3. Rektor ska agera enligt gällande arbetslagstiftning.
4. Ovanstående ska dokumenteras i KIA.

6 Lagar och definitioner

6.1 Lagar mot kränkning och diskriminering

Det finns flera lagar som skyddar barn och elever från kränkningar, trakasserier och diskriminering. En av dessa lagar är skollagen (2010:800) och en annan är diskrimineringslagen (2009:567).

”Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.” (Skollagen 1 kap 5§)

Skolans handlingsplan tar sin utgångspunkt i dessa båda lagar samt i Lgr11.

6.2 Skollagen

Enligt kapitel 6 i Skollagen ska skolan upprätta en plan mot kränkande behandling. Planen är ett viktigt stöd i arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. I planen ska både det förebyggande och åtgärdande arbetet dokumenteras.

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.”

10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

6.3 Diskrimineringslagen (2008:567)

”Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.” (Diskrimineringslagen 1 kap. 1 §)

I Diskrimineringslagens tredje kapitel finns bestämmelser om aktiva åtgärder.

”Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.” Lag (2016:828).

Arbetet med aktiva åtgärder innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att:

1. undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten,
2. analysera orsaker till upptäckta risker och hinder,
3. vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas, och
4. följa upp och utvärdera arbetet enligt 1-3. Lag (2016:828).

Arbetet med aktiva åtgärder ska genomföras fortlöpande. Åtgärder ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt. Lag (2016:828).

6.4 Läroplaner

Förskolans läroplan, Lpfö18

”Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Utbildningen ska genomföras i demokratiska former och lägga grunden till ett växande intresse och ansvar hos barnen för att aktivt delta i samhället och för en hållbar utveckling – såväl ekonomisk och social som miljömässig. Både ett långsiktigt och globalt framtidsperspektiv ska synliggöras i utbildningen. Förskolan ska spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter.”

Grundskolans läroplan, Lgr22

”Skolväsendet vilar på demokratins grund. Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egen värde och respekt för vår gemensamma miljö.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor är de värden som skolan ska gestalta och förmedla.” (1 kap Lgr 22)

Läroplan för anpassade grundskolan, Lgra22

” Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för människors olikheter. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser.”

Läroplan för gymnasieskolan, gy11

”Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för människors olikheter. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser.”

Läroplan för vuxenutbildningen, Lvux

”Vuxenutbildningen ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för människors olikheter. Ingen ska inom vuxenutbildningen utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser.”

6.5 Definitioner

Diskriminering – förutsätter någon form av makt hos den som diskriminerar. Diskriminering kan antingen vara direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering – när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder

Indirekt diskriminering – när någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet 11

Trakasserier – En person blir trakasserad när någon säger eller gör något som gör den personen ledsen eller arg och som har att göra med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Det kan vara fysiskt eller psykiskt våld. Fysiskt våld kan t ex vara slag och sparkar. Psykiskt våld kan vara utfrysning, blickar, hot, öknamn och/eller att alla går när man kommer. Trakasserier kan också förekomma via texter och bilder (teckningar, lappar, sms etc.)

Sexuella trakasserier – Trakasserier av sexuell natur som kränker någons värdighet. Det kan handla om beröringar och tafsande samt bilder och texter med sexuella anspelningar och jargong.

Kränkande behandling – Kränkande behandling är när barn, elev eller vuxen uppträder på ett sätt som kränker någons värdighet, men som inte har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Dessa handlingar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningar kan vara synliga och handfasta men också dolda och subtila. De kan uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning och/eller fysiskt våld. Att frysa ut eller hota någon räknas också som kränkning.